

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 27 August.

Crisa din ministerul de externe se tragă de mult fără a ajunge odată la o soluțiune definitivă. „P. Ll.” de Sâmbătă, care este bine informat în cestiunea aceasta, asigură că soluțiunea meritorială este deja o greutate învinsă și cea formală are să urmeze cât mai în grabă. Informatorul foaiei citate asigură mai departe, că contele Andrassy părăsește în 20 Septembrie n. palatul din piața balului.

Principele Muntenegrului a cercetat în 6 Septembrie n. pe contele Andrassy. Principele rămâne în Viena până la 11 Septembrie n.

Senatul imperial, spune „Politik”, se va întruni în 26 Septembrie n. După alte diare se presupune, că până atunci comisiunea bugetară a senatului imperial va fi gata cu elaboratul seu despre bugetul anului 1880. Se mai pune din partea unor foi în perspectivă și reducerea bugetului militar. Lucru cam cutezat, după părerea noastră, când cetim mai departe scirile telegrafice dela 6 Septembrie n., care ne anunță, că ducele de Württemberg a plecat însoțit de capul statului major Albori spre Ciainița pentru a conduce intrarea trupelor austro-unguresci în districtul Novi-Bazarului, a cărei început va avea loc în 8 Septembrie n. (astăzi). Mai înainte se dicea, că ducele de Württemberg va lua asupra și conducerea acesteia numai în cazul, când vor fi semne, că trupele austro-unguresci vor avea să întimpine rezistență în districtul ce au să-l ocupe.

Din Viena se telegrafează, că în 5 Septembrie n. ministrul român Boerescu a conferat două oare cu contele Andrassy și că îndată după această conferență a făcut o vizită de o oară ambasadorului italian, contelui Robilant. Boerescu a făcut toate vizitele sale însoțit de legatul român Balăcean. În 6 Septembrie n. Boerescu a părăsit Viena pentru a pleca la Roma, de unde va merge deadreptul la București.

Călătoria diplomatică a dlui Boerescu s'ar apropia de sfârșitul ei. Cât pentru rezultatele obținute dela puteri în cestiunea Evreilor păreri sunt și astăzi împărțite. „P. Ll.”, un ferbinte apărătoriu al Evreilor, dușă multe amenințări cu puterile semnate, vine acum totuși și spune, că are informațiuni dela Berlin, că ostenelele dlui Boerescu pe la diversele curți europene tot nu ar fi zadarnice „P. Ll.” se teme, că în cele din urmă „se va spăla cojocul fără de al uda”.

Împăratul Germaniei și împăratul Rusiei s'au despărțit, după cât arată semnele esteriore, fără de-a complana diferențele, ce s'au ivit atât de pe neașteptate între aceste două împărății, despre care s'a crezut până aci, că legătura între ele este vecinică. Ba am pute dice, că întvederea dela Alessandrovo a mai lărgit abisul între Germania și Rusia, pentru că primirea, ce a avut-o împăratul Wilhelm pe teritoriul rusesc, n'a fost

numai rece, dar chiar și vătămătoare. Din partea rusă nu s'a purtat grige de incartirarea suitei germane, încât aceasta a trebuit să se mulțamească, a se odihni noaptea în vagoanele trenului drumului de fer.

Situațiunea politică devine și mai serioasă când se pune în perspectivă un războiu neîncungiat între Grecia și Turcia și când lumea fu duminică surprinsă cu o revoltă nouă militară în Afganistan. Eată ce spune telegraful: „Legatiunea engleză din Cabul fu atacată în 3 Sept. n. de regimentele afganice revoltate. Întrevenirea emirului Iakub Khan n'a avut nici un rezultat. Emirul însuși este asediat. Nu se scie de soarta majorului englez Cavagnari nici de cea a personalului legatiunii. Trupele engleze au primit ordin, a merge îndată la Cabul.”

Cestiunea Israelită.

II. Resultate ale usurei în România.

(6 Urmare)

Prin concentrarea percepției veniturii beuturilor spirituoase și a tuturor acciselor județene și comunale în mâinile Israelitilor, acestia exercită și puterea publică asupra săteanului, principalul plătitor al acelor biruri. Câte neajunsuri și nouă cauze de exploatare.

Dacă Israelitul ar fi avut și capacitatea de-a cumpăra imobile rurale, am fi vădut și la noi țeranul espropriat în acele proporții înspăimântătoare în cari s'a săvârșit esproprierea în Galiția!

Și cu toate aceste — din cauza nepăsării și neexecutării rigoroase a legii, în câte sate nu se constată, că pelângă case și-au însușit Israeliti grădinile de lângă case, ceea ce constată și I. Ionescu în „Agricultura județului Putna.” Dealtmîntrelea numai necapacitatea, ear nu proibițiunea, inscrișă în legea rurală de a nu înstrăina pământurile, au împedecat pe Israeliti de a și însuși pământurile locuitorilor, precum această proibițiune nu a împedecat pe mulți usurari și speculanți creștini de a și însuși — prin o formă ascunsă — chiar și pământurile sătenilor primite în virtutea legii rurale.

Trebuie să cunoascem exploatarea săteanului în Moldova prin manoperele usurare, prin beție, ca să înțelegem pentru ce el, nu numai că n'a înaintat, dar a dat înapoi; pentru ce el ni se înfățișează abătut ca un idiot, fără viață și fără plăcere pentru viață.

Dar nu numai în Moldova, ci și dincoace de Milcov țeranului nu i mai prisosesc mijloacele spre a și ameliora condițiile traiului. Sărăcia, reaua alimentare, locuința rea nu pot decât să aibă influență asupra mortalității. Faptul marelui mortalități a populației rurale și prin urmare decrescerea populației în genere e constatat de un cunoscătoriu al vieții populației rurale ca I. Ionescu (Agricultura Putnei p. 138).

Miseria esplică și immoralitatea crescândă din an în an în România.

În anul 1863 în cele cincisprezece penitențiare centrale ale țerei a fost populația mijlocie de 2130 și numărul Țilelor de arest de 775,374; ear în anul 1874 populația mijlocie a fost de 3945 și Țilele de arest de 1,199,448.

Sau hindcă aceste cifre nu pot să fie convingătoare, ne vom servi de următoarele cifre:

În anul 1872 au fost urmăriți 1493 inși pentru crime, între cari 961 țerani și au fost condamnați 701.

Ear pentru delict corecționale: În anul 1874 au fost urmăriți 37,143 între cari 26,473 agricoli și au fost condamnați 18,614.

În anul 1872 au fost urmăriți pentru crime 664 inși, între cari 425 țerani și au fost condamnați 319.

În anul 1874 au fost urmăriți 47,970 între cari 33,918 agricoli și au fost condamnați 24,038.

Crescerea immoralității în decurs de trei ani e destul de considerabilă, ca să provoace la gândire.

Această creșterea numărului crimelor și delictelor dovedesce o micșorare a simțului moral și împreună cu aceasta alterarea simțului dreptului. Și de sigur că instituțiile publice nu funcționează astfel, ca încrederea săteanului în ele să se întărească sau să existe. Exploatat și schingiuit de multe ori de fie-care funcționarăș, cu o justiție cu forme de procedură nepricepute de el, judecat și condamnat fără să fi avut cunoștința de termenele judecării, strămutat în mod arbitrar de pe pământurile primite în virtutea legii rurale, fără ca de multe ori reclamațiile să fie ascultate din cauza influenței arzndașului sau a proprietariului, sub asemenea împregiurări, ce idee trebuie sau poate să aibă săteanul de stat!

Dar încă un alt fenomen, care nu poate fi trecut cu vederea, — acesta e emigrarea populației din România în Bulgaria, în Serbia, chiar și în Basarabia, săvârșită chiar în urma legii rurale, la care locuitorul nu e îndemnat, decât prin considerația găsirei unui traiu mai bun și mai ușor. Aceasta emigrare — săvârșită fie chiar în proporții cât de mici dintr'o țară ca România, dovedesce miseria în care se află populația agricolă, — și constitue o condamnare a stărei actuale de lucruri.

Regimul libertății — astfel precum e în România — isbutesce la exploatarea în modul cel mai usurar a celei mai principale clase, a populației agricole, la sărăcirea, la miseria ei, ear prin aceasta se micșorează puterea statului, veniturile fiscului și avuția națională în genere.

(Va urma.)

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Dej, în 22 August v. 1879. Domnule Redactor! Eu așa cred, că datorința fie cărui om de caracter e, că pe când de o parte își respectază și profesaza credința ori confesiunea sa, pe atunci de altă parte să lase neatinsă și nevătămată credința

ori profesiunea altuia. Episcopul greco-catolic al Gherlei Szabó Iános să vede însă a fi de altă convingere în aceasta privință; căci Sânția Sa pe când de o parte nu și respectează nici chiar limba bisericii sale, ci din contră o pângăresce pre aceea, și în protiva consfeturii străvechi și chiar a îndrumățiunii apostolice care dice, că mai bine două cuvinte și la înțeles etc se adresează în limba latină către credincioșii sei Români; pe atunci de altă parte nu lasă neatins nici sanctuariusul bisericii strămoșilor nostri înțeleg a bisericii ortodoxe române.

Credincioșii de aici ai Sânției Sale — pe cari densul nu avu bunătatea de ai cerceta cu ocasiunea umblării sale prin Dej și a cercetării unor funcționari maghiari — îi făcură visita în Țilele aceste. Cătră acestia Sânția Sa, după ce mai întâiu îi reflectase, că nu se cade laicilor a se amesteca în treburile bisericesti, le adresă unele cuvinte nedemne de un om de pozițiunea sa, defăimând și deonstând confesiunea ortodoxă și sărăiteană și apoi, i-a dimis dela sine Țicendule între altele, că în Dej sînt mulți oameni rătăciți de pe calea adevărului evanghelic, cari și-au perdut sufletul trecend la schismă și făcenduse eretici și necredincioși să cade însă Domniilor voastre, ca să întrebunțați toate mijloacele pentru de ai readuce pe acestia la calea adevărului și a dreptei credințe, că nu mai așa își vor pute ei mântui sufletele de munca cea vecinică, ear D-voastră vă veți face vrednici pentru împărăția cerească!

Și cela ce vorbesce de aceste laicilor, în Țiua de Sântă-Măria mare, nu și-a luat osteneală de a merge la mănăstirea dela Nicula care e numai la 1/2 oară departe de scaunul reședinței sale și unde îl asceptă mulțime de popor mare parte și de cei rătăciți și osândiți după conceptul S. Sale pentru de a le slugi, predica și sânti biserica nou zidită. Acolo să fi mers Sânțitul Părinte dacă vrea să îndrepte pe cei rătăciți și să mântue pe cei pierduți, eară nu a casă să defăimeze și deonesteze pe cei de altă confesiune, dar mai credincioși și mai răvnitori pentru biserică decât.....

Un greco-catolic călătoriu.

Timișoara, 5 Septembrie 1879. (Volnicia în administrațiunea politică). În țara întreagă nu s'au dat atâte plânsori, câte s'au publicat din acest comitat asupra administrațiunii sale politice și totuși nu vine nici ajutoriu nici îmbunătățire. Dar nici nu se poate crede, că în vre-un comitat din țara întreagă să se fie comis ori să se comită atâtea abusuri ca și în acest comitat. Domnii comitatensi ai nostri dela cel mare până la cel din urmă haiduc din comună, au apucat cu volnicia: ea este unica basă de operațiune în toate afacecile de administrațiune și vai și amar de cei ce au să poarte sarcina.

S'au publicat și descoperit cu alte ocașuni, cele ce se fac cu drepturile constituționale de alegere ale poporului; de astădată să mi permițeti on. cetitori, a vă descoperi fapte basate pe decisiuni judecătorești, cu-

lese din alt ram al administrației politice.

În comuna ce se numia pe românește: Bolea, eară acum Vojtek (cercul Ciacovei) se află un individ carele de prezent este notariu comunal. Acest individ cu puțini ani înainte de asta era dascăl jidovesc într-o comună și purta numele: „Fischer“, dară dela începutul erei constituționale liberale încoace și-a tradus numele fără îngăduiala ministerială, ci din volnicia proprie în „Halász“, și prin aceasta nu numai că a scăpat de persecuțiunea judecătorească pentru numeroasele grele crime, ce le comisesse ca dascăl jidovesc, ci s'a făcut totodată binemeritat de patrie și ca patriot brav a devenit și notariu al nimitzei comune.

Câte au făcut acest individ în comună, cum a grigrit el de oficiul seu ca să și susțină favoarea superiorilor sei, aceasta și poate închipui fiecare cetitoriu din cele premise. Destul că la anul 1877 poporul nemai putând suferi vătămările și abuzurile lui ce trec preste toată închipuirea, l-au apucat în acțiune criminală. Un an întreg a decurs investigațiunea. În decursul ei s'au ivit 32 de criminalități (trei deci și două!) dintre cari însă tribunalul reg. de aici au ales numai șapte, pentru cari l-a pus sub acuză, și adică: 2 abuzuri de puterea ofic. două vătămări grele trupesci, un cas de înșelăciune, unul de concușiune publică (Erpressung, zsarolás) și un cas în care a făcut document fals.*)

Aceasta decisiune a tribunalului s'a comunicat *ex officio* d-lui vice-comite comitatens, domnia sa însă totuși n'a aflat de bine a suspenda pe dl „Hälös“, așa l'numește poporul prea nimerit, din postul seu. Ear notariul, de când este sub investigațiune, adică doi ani de atunci, necontentit face presiuni parte asupra încusatorilor, parte asupra martorilor, fiind ei toți subalternii lui: i-a momit cu bani, și când n'au primit, i-a pus la închisoare; i-a bătut, i-a maltratată, i-a executat sub cuvântul, că s' datori cu contribuțiuni publice; i-a smuls cu mâna proprie perii din cap — făcându-l cu un cuvânt cele mai mari crudități ce pot esista sub soare.

Încusatorii, între cari și cel mai avut om în comună, a cerut suspendarea lui îndată la începutul investigațiunii, la vice-comite, la comitele suprem, la ministeriu fără rezultat. Acum după ce respectivul pașă e pus sub acuză, a început a doua oară a cere suspendarea, pe baza decisiunii judecătorești. Ei au ajuns până acum la al 2-lea for cu rugarea lor fără rezultat.

Speranța ultimă este la minister unde merg în persoană.

Este însă interesant a se sci, ce răspuns căpătară încusatorii dela d-l vice-comite L. Rötth, când fuseră la el în persoană și l' rugară: să suspende pe notariu. Eacă l' din vorbă în vorbă: „Nu fac, ba din contră declar cu desăvârșire, că pe notariul vostru îl iau sub scutul și sub apărarea mea, și toate voi comite pentru apărarea lui voi vedea eu tribunalele acelea . . . haid, mergeți.“

Șapte bărbați, care cu propriile lor urechi au auzit acest grațios răspuns îl vor atesta.

Acum d-le redactor, ca onoratul public și poate și înalta stăpânire, să cunoască faptele individului acela pe care îl apără și scutesce d-l vice-comite, permiteți-mi ca sub responsabilitatea mea să citez numai un fapt, din sus citata hotărâre a tribunalului: „. . . . femeia Saveta P. . . fiind citată la casa com. din V. și prezentându-se, notariul Halász K. a provo-

cat-o să spună ce a furat fiul ei? Deși Halász K. au scrutat locuința suspectaților și deși n'a aflat nici un lucru de furat, Halász K. totuși a închis pe Saveta P. într'un ambariu și în timp de earnă a ținut-o în ger, fără vestminte, fără încălzitură, de Duminică sara, până Marți. Atunci i-au degerat picioarele într'atâta, încât și acum o dor. Marți sara Halász K. a adus înaintea sa pe deținuta, a investigat de nou, dară femeia nesciind spune nimic, notariul a postat-o spre un cuptor de fer înferbentat, poruncindu-i să stee cu fața spre perete; eară după aceste, notariul a început a o bate cu mâna proprie, a apucat-o de pâr, a trântit-o de pământ, și atâta a bătut-o, până când el a obosit. După aceasta a tras clopoțelul, a venit V. I. haiducul com. și în prezența acestuia notariul cu o basmă a legat gura maltratatei, a trântit-o de nou la pământ, și a mandat haiducului s'o lovească cu „corbaciul“ carele a și lovit pe maltratata până atunci, până când aceasta a fost toată sânge, și și-a perdut prezența.

Atunci notariul i-a deslegat gura, a delăturat de pe ea vestmintele sângeroase, și eară a închis-o în cotarca rece. În ziua următoare Mercuri notariul de nou a adus înaintea sa pe numita femeie, de nou a bătut-o cu mâna proprie în mod preste măsură crudel, eară a pus-o în închisoare, unde numita în urmarea chinurilor și maltratărilor a abortat embrul ei de 3 luni. — Abia Sâmbătă deveni eliberată de închisoare, și în acel moment a arătat cadavrul embrului vecinei E. B.“

E de priceput, chiar de laudat însușirea superiorilor de-a apăra și scuti pre subalternii lor. Dar' această vîrtute trebuie să și aibe margini. Ea poate să se întrebuițeze acolo, unde atacurile contra subalternilor sunt numai însinșări nebasate; în casuri de-aceste însă virtutea dlui v. comite devine crimă, ea degradează oficiul, regimul și chiar și statul.

Cu drept cuvânt afirm, că în comitatul nostru domnesce cea mai mare volnicie. Sînt casuri din unul și același timp — în cari notarii comunali fiind învinuți pentru felii de felii de crime, și judecați prin al II for, totuși nu sînt suspendați dela oficiile lor: Sînt eară casuri, în cari notarii îndată la începutul investigațiunii au fost suspendați și sînt casuri, în cari notarii prin tribunalul reg. și prin toate forurile au fost absolvați, declarați de nevinovați, și dl v. comite totuși nu i-a reinstaluit ci a insistat cu forța, să și depună oficiul?

Până, când oare va fi tot așa? Până când vaietele poporului nu vor străbate la urechile celor chemați? !**)

Academia română.

Sesiune extraordinară.

Proces-verbal Nr. 36.

Sedința din 5 Iulie 1879.

(Urmare.)

D. Laurian, cerend cuvântul amintesc, că întru cea ce privește două din cestiunile atinse în acest raport, adică misiunea de explorațiune în arhivele Ungariei și Transilvaniei, precum și publicațiunile cantemiriane, aceasta se află regulate prin voturi anterioare ale academiei; întru cea ce privește însă strămutarea antichităților din Dobrogea în muzeul din București d-lui socotesce că trebuie făcute oare care discuțiuni, căci prin antichitățile ce se pot găsi în acea provincie cu abundență, sînt unele foarte lesne de transportat precum sînt: monete, mici

*) Din decisiul trib. reg. din Timișoara dtal 21 Iulie a. c. nr. 8964 ex 1879. Coresp.

**) Atât corespondența aceasta cât și cea premergătoare o am dat publicației, fiindu-ne asigurată responsabilitatea de către dd. corespondenți. Red.

geme gravate, obiecte mărunte de metal etc., altele mai anevoioase din cauza greutatei lor, precum statue sau inscripțiuni pe bucăți mari de piatră sau din cauza fragilității precum pavimente de mosaic; în fine este și o ultimă categorie de antichități, care abia se poate și mai adese nu merită a se disloca; aceste sînt remășițele de clădiri. Concluziunile raportului ar fi putut conține o specificare de felul acesta pentru ca să nu se distrugă fără necesitate unele resturi antice, care pot foarte bine se rămăna pe locurile unde sînt.

D. Sion spune că d-lui visitand acum de curend Dobrogea, a vedit cum și unde sînt adunate obiectele antice din Constanța și crede, că obiectele aceste acolo sînt destul de bine păstrate într'o grădină publică. De aceea ar fi de părere ca cel puțin pentru câți-va ani să fie lăsate acolo până se vor studia de oameni speciali.

D. Bariț arată că în raportul lor membrii secțiunii istorice nu au făcut alta de cât a resuma concluziunile la care a ajuns după lungi debateri în două ședințe, asupra răspunsului ce este de dat ministerului instrucțiunii publice care a consultat pe academie în privința antichităților din Dobrogea. Considerantele în favoarea strămutării lor în capitală au fost numeroase și precumpănitoare din toate punctele de vedere. Însă secțiunea n'a avut amărunde precise, despre toate antichitățile ce se pot găsi acolo și de aceea n'a făcut discuțiunile cerute de d. Laurian.

D. Maniu crede că ar fi foarte imprudent a se face prea multă vorbă în public despre importanța monumentelor antice care se găsesc în Dobrogea; dară d-sa nu este de părere că ar fi un sacrilegiu de a le întruni în capitala României, căci aceasta nu ar fi de cât o măsură de asigurare pentru buna păstrare a unui patrimoniu strămoșesc al Românilor. Spre satisfacerea legitimei cereri a d-lui Laurian, transportarea ar trebui făcută după consiliile unei misiuni, în care academie ar fi asociată cu ministerul.

D. Odobescu exprimă asemenea părerea, că antichitățile din Dobrogea trebuie aduse în București, spre a se completa muzeul național. D-lui crede, că este neapărat ca să se facă și la noi, ca în alte țări civilizate, o lege asupra descoperirilor anticuarie și să nu fie în drept fie care a și atribui pe cele ce le găsește, chiar și pe proprietăți ale Statului. De almintrelea arată că păstrarea statuelor și inscripțiunilor vechi în grădini publice este o adevărată condamnare a acestor monumente antice la tot felul de degradări. Ar trebui să se ia măsuri în contra acestui us dăunător, prin care stau espuse la degradare interesantele monumente din grădina publică de la Turn Severin, mai multe risipite prin stratele Galațului, și negreșit peste puțin și cele de la Constanța și de la Mangalia. Cât despre cele ce au fost în grădina publică din Craiova, nici că se mai scie ce au devenit. Ar fi bine ca toate monumentele încă existente să se adune în muzeul central din București, și pentru atingerea acestui scop, s'ar cuveni poate ca academie să provoace oarecare măsuri legislative.

D. Alecsandri se unesce cu această idee, aducend esemplu din alte țări, unde tot ce se descopere mai important se adună în muzeu, rămănu numai edificie la locul descoperirii, bună oară astfel se procede la Pompei, ducenduse în muzeul din Neapoli toate obiectele de interese arhilogice chiar mosaicele și picturile murale. Tot astfel trebuie să se facă și la noi cu cele descoperite în Dobrogea.

D. Papadopol Calimach exprimă temerea, că printre obiectele adunate în grădina de la Constanța, au să fie

și inscripțiuni fragmentate fără de nici un interes istoric pentru care ar fi inutil de-a face mari spese de transport. Asupra antichităților din Dobrogea ar trebui dară să se facă mai întâi un studiu prealabil, prin bărbați speciali pe care academie sau guvernul i-ar trimite acolo, ca să aleagă aceea, ce merită a fi adus în muzeul capitalei.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Diligența împăratului Francisc Iosif I). E cunoscut, că Maiestatea Sa împăratul Francisc Iosif se scoală des de dimineață, și e cel mai sârguitoriu lucrătoriu în tot imperiul. Peste tot de mirat este însă, că Maiestatea Sa a fost în stare, Marți în săptămâna trecută la manevrele de la Bruck a ședea pe cal 13 oare în continuu, a veni Mercuri dimineața la Viena, aici a ținut dela 10—1/2 oară audiențe cu 150 persoane, a conferi dela 1/2—1/2 2 cu 2 ministrii, a pleca la 2 oare spre Praga, a ședea Joi la manevrele din Praga earăși 5 ceasuri pe cal, a ținut după ameați cerce mari, a călători sara earăși cătră Bruck și aici a ședea Vineri și Sâmbătă câte 8 ceasuri pe cal. Acest lucru e de sigur admirabil.

* (Comitatul Sibiiu). Comitetul permanent este conchemat pe 18 Septemvre n. 10 oare a. m. și ședința lunară a comitetului administrativ se va ținut în 15 Septemvre n.

* (Încuviințarea statutei lor) societății voluntare de pompieri din Orlat a urmat sub Nr. 38780 a ministerului r. u. de interne.

* (Invitare) la balul român ce se va arangia în 20/8 Sept. 1879 cu ocaziunea adunării generale a învățătorilor români din tractul S. Sebeș și Alba-Iulia în sala la „Leul de Aur.“ Venitul e destinat „fondului reuniunii învățătorilor din tractul S. Sebeș și Alba-Iulia.“ Întrarea de persoană 1 fl. v. a. întrarea de familie 2 fl. v. a. Începutul la 7 1/2 oare sara.

Bilete de intrare se vor căpeta la dl I. Oniț, eară în sara de 20/8 la cassă. Oferte marnimoase, cărți, bani în folosul reuniunii se vor primi cu mulțămintă.

S. Sebeș în 1 Sept. 1879.

Zevedeiu Murășan

* (Societatea pentru fond de teatru român). Adunarea generală din anul acesta a societății pentru fond de teatru român conform concludului adus de cătră adunarea generală din anul trecut la Alba-Iulia, se va ținut la Blaj în zilele de 20 și 21 Septemvre calind. nou, cu următoarea

Programa:

Ziua primă 20 Septemvre.

1. Președintele va deschide adunarea la 11 oare înainte de miadăși în localitatea ce va fi destinată pentru ședințele adunării generale.

2. Se vor alege doi secretari ad-hoc pentru redactarea proceselor verbale.

3. Secretariul societății va da ceteraportului comitetului despre lucrările acestuia dela ultima adunare generală.

3. Se va ceti raportul despre starea cassei societății și preste tot despre membrii și averea totală a societății.

5. Se va alege o comisiune de 5 membrii, la care se vor înscrie aceia cari vor voi a fi membrii societății încassând dela dênșii ofertele în bani precum și pentru a primi tacsele dela membrii de până acuma.

6. Se va alege o comisiune de 5 membrii pentru cercetarea raportului cassariului.

CONCURS.

științei învățarea următoarelor sta-
ționului I. — presbiteratul

1. Hanău cu salariul anual 150 fl.
v. a. quartir și 2 orgii lemne de în-
căldit pentru învățătoriu și școală.

2. Măgura cu salariul anual 150 fl.
v. a. quartir și lemne de încăldit pen-
tru învățătoriu și școală, a treia parte
din venitul bisericii ca cantor, și dela
inmormântarea morților câte 40 cr.

Doritorii de a ocupa aceste sta-
țiuni, au să fie pedagogi sau clerici
absoluți, și a'și aterne suplicile lor
cu documentele recerute la subscrisul
până la 23 Septemvre a. c. st. v.

Hondol în 21 August 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial
concernente.

B. Pipoș, m/p.,
ppresbiter.

Nr. 709—1879.

1—2

CONCURS.

La școala grănițerească din Ha-
țeg este de conferit un post de înv-
țătoriu secundar provisor cu salariul
anual de 300 fl. din fondul scolar cen-
tral, cortel și lemne de foc.

Doritorii de-a ocupa acest post
prelângă documentarea, că sunt de re-
ligiunea gr. or. au a'și subterne pe-
tițiunile lor cu documentele necesare
până în 25 Septemvre st. n. a. c.
la „Comitetul administrativ de fondul
scolastic al fostilor grănițeri din re-
gimentul român I din Sibiiu.“

Nr. 75.

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de în-
vățătoriu la școala confesională gr. or.
din Tissa ppresbiteratul Dobrei cu
salariu anual de 110 fl. v. a — 80
măsuri de cucuruz sfărmit, 4 măsuri
de fasole, quartir în edificiul școlii
cu grădină de legumi, și 8 orgii de
lemne, — din cari se va încăldi și
școala — se escrie concurs cu termi-
nul până la 16 Septemvre a. c. s. v.

Doritorii de a ocupa acest post
și vor adresa suplicile lor în termi-
nul sus statorit la subscrisul instruite
în sensul „statutului organic“ și a „dis-
pozițiilor sinodale din 1873, no-
tându-se că alesul va avé a conduce
și cântările în biserică, în Dumineci
și sârbători.

Deva, 16 August, 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Papiu m/p.,
ppresbit. adm. Dobrei.

Nr. 249—1879.

1—3

EDICT.

Lazar Mihaiu născut în Calbor,
legiuit bărbat al Anei Techere dela
Șulumberg, și-a părăsit nevasta cu
necredință de 4 ani trecut, și nu se
scie de locul petrecerei lui, se citează
prin această ca în termen de un an
și o zi, să se prezenteze înaintea fo-
rului matrimonial mai jos subscris,
pentru că la din contră și în absența
lui se va pertracta și decide procesul
intentat asupra'i de nevasta lui.

Nocrichiu în 17 Iulie 1879.

Forul matrimonial gr. or. al tractului
Nocrichiu-Cincu-mare de instanța I.

Grigorie Maier m/p.,
adm. ppesc.

Anunțiu! [40] 3—3

Subscrisa aduce la cunoștința onor.
public că primesce pe responsabilitate
fetite, pentru a le instrua în tot felul
de croituri și cusături, în împletire de cio-
rapi (Strickerei), bucatărie și spălat. Taca
este 15 fl. v. a., pentru care respecti-
vele vor căpăta și cost, bun și regulat,
quartir comod și spălat. O crescere bună
încă se va da.

Sibiiu în 24 Aprilie 1879.

Catarina König.

Josef-Vorstadt, Mühl-Gasse Nr. 27.

Inițiate.**ARME.****Garantate.**

Preț-curent pentru 1879

al fabricii de arme

Guil. VAN DER STRAETEN & C-ie.

166, Boulevard de la Sauvenière, LIÈGE. (Belgique).

P. P.

Prin aceasta ne permitem a Vă face atenți la prețurile fabricii noastre, prețuri scădute, în urma stagnațiunii fabricării de
arme, cu 20%, în termen mediu, față cu mai înainte. Cu prețurile aceste ne-am hotărât a vinde de aci încolo și **piese
singuratic.** Vă invităm să binevoști a face o probă pe care ne vom nusi a o esecuta spre cea mai desevărsită mulțămire
a D-voastre. **Recunoscuta noastră realitate de 26 ani** ne dispensează de ori ce altă recomandare, — ori și ce comandă
și cea mai mică se esecutează **îndată și cu realitate rigoroasă,** precum și toate armele noastre sunt **inițiate și prove-
dute cu timbrul de control, va să dăcă cu garanția guvernului.** Comandele de preste 25 franci se trimit franco și
fără vamă, la comande sub 25 franci este a se plăti 1 franc pentru piesă, dacă se poftesc trimiteră franco și vămuit. Ce nu
corespunde, se schimbă în tot timpul cu toată promptitudinea. Următoarele calități se află totdeauna.

Revolvere.

Revolvere-Lefauchaux, cu 6 focuri, oțel-luciu, cal. 7 mm. 5 fr. 50 cts.

„ „ „ „ „ țevie în dungji, cal. 9 mm. 8 fr.

„ „ „ „ „ pentru dame, cu mănunchiu de fildîș 5 curs. Nichel damaschinat cu aur sau argint 18 fr.

Revolvere cu foc central, cu 6 focuri, oțel luciu, mănunchiu de abanos cal. 7 mm. 12 fr. 50 cts.

„ Acelaș oțel luciu 3 fr. mai mult, cu nichel, 7 fr. mai mult. Cu gravură și damaschinat cu aur sau argint, 9 mm. 22 fr.

„ Revolver cu foc marginal, sistem american, care după fie-care foc ejectează de sine patrona întrebunțată, cu 7 focuri,
rănesce la 100 pași încă mortal, cu mănunchiu de abanos, o armă strălucită. 38 fr.

„ Același, pentru perfectă decompunere fără trăgătoare de șirof, prin simplă apăsare a cordei, patentat, escelent inițiată
57 fr.

„ Același, cu mănunchiu de nacără, damaschinat cu argint, în toc de pele rusească de încins. 69 fr.

Pusci-revolvere, cu 6 focuri, cal. 12 mm. cu țevie în lungime de 66 cent., bătaia glonțului de 150 metri. 42 fr.

Pusci-bastoane, au cu totul aparența unui baston. La 50 pași încă efect mortal, pușcă fără nici un sgomot 25 fr.

„ Același într'o ajustare mai fină 32 fr.

Teschine (Pusci-Flobert, ce se încarcă d'indărăt).

Cal. 6 mm. pușca fără cel mai mic sgomot, cal. 9 mm. eclatează puțin.

Toate pentru halice și glonț, mai cu samă recomandabile pentru paseri, cloțani, mâțe, etc. și pentru darea la semn.

Teschine pentru copii, pentru băieți și fetițe dela 6—12 ani, teschina întreagă 74 centim., fără sgomot, bătaia de 20—25 pași,
prețul cu ladă, pachetare, baston de curățire și 25 patroane 10 fr. 50 cts.

Teschine pentru copii mai bătrâni, lungimea întreagă ca. 90 cm., cal. 6 mm., fără sgomot, bătaie de ca. 50 pași, comod de des-
făcut cu aruncător de patroane, prețul cu ladă, pachetare, baston de curățire și 25 patroane 16 fr. 50 cts.

Sistem Flobert, cal. 6 mm., ajustare simplă, cu pat negru sau brun, bătaie de până la 50 pași, pro piesă incl. ladă și pachetare 18 fr.

„ „ cal. 9 mm., ajustare fină, cu trăgătoare de patroane, gypă gravură și virigă pentru curea, pro piesă incl. ladă și
pachetare 22 fr.

„ Pușcă, cal. 6 mm., cu pat tăiat în negru sau brun gravură fină și curea, țevie trasă, foc strălucit de glonț, adaptată
și pentru halice, bătaia glonțului până la 100 pași, pro piesă incl. ladă și pachetare 24 fr. 50 cts.

„ „ Warnant-Remington, cal. 6 mm. și 9 mm., cu cel mai bun pat de lemn de nuc sau de abanos, cu încheiere pa-
tentată, cu virigă pentru curea sau fără de ea, cal. 9 mm., favorisate pentru scoșuri de vânătoare, în special la
pândă. Glonțul ucide la 80 pași încă o căprioară. Bătaia de 100—120 pași, pro piesă incl. ladă și pachetare 28 fr.

Pusci de percusiune. (Se încarcă d'inainte).

Pușcă de percusiune cu 1 țevie de oțel turnat și cu pat de lemn de nuc, în toate mărimile de calibru, pro piesă 17 fr.

Pușcă de percusiune cu 2 țevii lucii de oțel turnat și damast, pentru foc de halice și de glonț, cu pat de lemn de nuc 25 fr.

Pușcă cu 1 țevie de vânat pentru domni, cari vreau să poarte, fără ca să bată la ochi; pusciile aceste sunt numai de 1 metru
de lungi, foarte ușoare. Bătaie de glonț și de halice. Patul este între o latură și viriga proveđută cu un mecanism,
prin care acela într'o secundă se poate lua jos și adauge. Tevia are o lungime de ca 67 cm., este deci foarte co-
moadă de purtat în giamantan sau sub paletou. Pusciile aceste, încercându-se d'inainte costă cu ladă și pachetare
26 fr. 50 cts.

Același, încercându-se d'indărăt, sistem Lefauchaux, cal. 16 cu ladă și pachetare 37 fr.

Pusci duple Lefauchaux. (Se încarcă d'indărăt).

Cal. 16 se află totdeauna — Toate celelalte calibre, precum cal. 12, 14, etc., se fabricează la comandă în restimp de 8 zile.
Lefauchaux pușcă duplă cu țevie de oțel turnat 32 fr.

„ cu țevi imitate de damast-moirée, garnitură marmorată, pro piesă incl. ladă și pachetare 38 fr.

„ cu țevi de legătură adevărat engleze, virigă nemțescă jumătate de corn, garnitură gravată și marmorată 52 fr.

„ damast-London brun cu cheie duplă, gravură engleză, virigă de abanos, părți de fer bine călitate 56 fr.

„ cel mai bun damast-London cu cheie duplă, gravură engleză, părți de fer bine călitate, animale de argint damaschinate
pe lăcate, virigă argintată și capsă. Pat cu cap sculptat de leu cu ochi de sticlă 70 fr.

„ fără țevii mobile deosebit, țevia dreaptă trasă, cal. 20 sau 24 pentru glonț, țevia stângă netedă, cal. 16 pentru halice,
cu țevii veritabile de damast, șarniere duple, lăcături bune, visir în țevie ș. c. l. — incl. formă de gloanțe, pro piesă
cu ladă și pachetare 85 fr.

„ cu țevii veritabile de damast, țevia dreaptă trasă, cal. 20 sau 24 pentru glonț, țevia stângă netedă, cal. 16 pentru ha-
lice, ușor de decompus cu 2 țevi aparte pentru halice cal. 16, cu cari se pot înlocui țevile puscei, va să dăcă 4 țevii
cu totul cu șarniere duple, vârgi marginale de argint la punga de praf, garnitură marmorată; capsă, cheie și virigă
vânetă, cea mai fină gravură damaschinată cu argint, cu trăgătoare de patroane automatică, incl. formă de gloanțe pro
piesă cu ladă și pachetare 118 fr.

Pusci duple cu foc central. (Lancaster, se încarcă d'indărăt).

Cal. 16 se află totdeauna. Celelalte calibre se fabricează la comandă.

Pușcă duplă cu foc central, țevie de oțel turnat 42 fr.

„ „ cu veritabil damast de legătură 58 fr.

„ „ cu țevi de legătură fin englezesci, sistem cu cheie duplă, garnitură marmorată 60 fr.

„ „ cu țevi fine de damast (cui de potcoavă), sistem Martin, ce se deschide prin o cheie atârnată de virigă jumătate de
corn cu scene de vânătoare sau altă gravură. Cel mai bun fabricat de arme pro piesă 90 fr.

„ „ damast-Garibaldi, cheie engleză subt virigă, gravură engleză, foarte bine călitate. Patul poleit în ulei cu puțin lustru 95 fr.

„ „ damast Garibaldi, cheie duplă, garnitură sură engl. cu scene diverse de vânat. Ficsat de cocoș cu ac de foc, sistem
de foc central recunoscută 110 fr.

„ „ cel mai bun damast trandafiriu turcesc, 1/3 a lungimei țeviei lucrată cu șine rotunde, cu cerbi ciselați pe plastrele
lăcatului, gravură superfină în călitură sură, Bascule a filet, găoci de fer masive 60 fr.

„ „ Sistem nou Remington (pușcă duplă, ce se încarcă d'indărăt) cu cele mai bune țevii Bernard, preste tot din cel mai
bun material lucrată în ajustare simplă sau bogată. Cal. 12, 14 și 16 după alegere. — Pusciile aceste se fabricază
numai de foarte puțin, și adecă de cei mai buni fabricanți de pusci. Prețul pro piesă incl. ladă și pachetare, după
cum e ajustarea 180—280 fr.

Patroane, cartușe precum și toate requisitele de vânat cu prețurile cele mai eftine. Tot ce nu se află, se fa-
bricează cu esactitate după plac în restimpul cel mai scurt; ori ce nume se gravează pe pusci, etc.

Păchetare și ladă gratis.

Daocamdată dăm **rabat** dacă se cumpără deodată **3 piese: 10%, dela 6—10 piese: 15%, dela 10 sau mai
multe piese 15%.**

Banii ne rugăm a'și plăti la postă: toate soiurile de monete precum și pentru sume mai mici marce postale se ac-
ceptează în valoarea lor.

Agenti harnici se caută, dându-li-se provisiunea cea mai mare și recompensându-li-se spesele de călăto-
rie. Deposite de comisiune dorim a înființa în toate orașele mai mari.

Liège (Belique), 166 Boulevard dela Sauvenière.